

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กษมา วรวรรณ ณ อยุธยา. **บรรยายพิเศษ “ การปฏิรูปการเรียนรู้ ”**. ณ โรงแรมชาลีนา
กรุงเทพฯ ฯ (เอกสารอัดสำเนา), 2542.

กิดานันท์ มะลิทอง. **เทคโนโลยีการศึกษาร่วมสมัย**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : เอ็ดดิสัน
เพรส โปรดักส์, 2542.

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. **การปฏิรูปการเรียนรู้ ตามแนวคิด 5 ลักษณะ**.
ศูนย์พัฒนาการเรียนการสอน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2540.

คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. **จุดประกายการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้**.
เอกสารการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ ลำดับที่ 7. (มปป.)

คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. **การเรียนรู้...สู่ทักษะชีวิต**. สำนักงาน
โครงการพิเศษ. โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2541.

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. **ครุต้นแบบ 2541**. สำนักนายกรัฐมนตรีนรี, 2541.

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. **โครงการครุต้นแบบ 2542**. สถาบันแห่งชาติเพื่อ
พัฒนาการเรียนรู้, 2542.

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. **ครุต้นแบบ ปี 2543**. สำนักนายกรัฐมนตรีนรี, 2543.

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. **ครูแห่งชาติ 2542**. สำนักนายกรัฐมนตรีนรี, 2542.

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. **ครูแห่งชาติ**. สำนักนายกรัฐมนตรีนรี. พิมพ์ครั้งที่ 2.
กรุงเทพมหานคร : เซเว่นพริ้นติ้งกรุ๊ป จำกัด, 2542.

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. **แนวการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการ
ศึกษาแห่งชาติ**. สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาการเรียนรู้, 2542.

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. **แนวทางการพัฒนาหลักสูตรภูมิปัญญาชาว
บ้านในโรงเรียนสังกัด สปช**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว,
2537.

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. **ปฏิรูปการเรียนรู้ผู้เรียนสำคัญที่สุด**.
กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์บริษัทพิมพ์ดี, 2543.

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542**.
สำนักนายกรัฐมนตรีนรี. บริษัทพริกหวานการพิมพ์ จำกัด, 2542.

- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. รายงานการประชุมสัมมนาเรื่อง นโยบาย
ยกย่องครูผู้มีผลงานดีเด่น. สำนักนายกรัฐมนตรี, 2543.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. เอกสารประกอบการประชุมเชิงปฏิบัติการ
เพื่อจัดทำเกณฑ์และแนวทางการคัดเลือกครูต้นแบบ 2542. สถาบัน
แห่งชาติเพื่อพัฒนาการเรียนรู้, 2542.
- คณะกรรมการการปฏิรูปการเรียนรู้. ปฏิรูปการเรียนรู้ผู้เรียนสำคัญที่สุด. คณะกรรมการ
การศึกษาแห่งชาติและกระทรวงศึกษาธิการ. โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2543.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. หลากหลายวิธีสอนของครูต้นแบบ 2541.
สำนักนายกรัฐมนตรี, 2542.
- ดร.ชิต อิศวอนุดรพันธ์. ความคาดหวังของครูศิลปศึกษาต่อบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริม
การเรียนศิลปศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด
กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาศิลปศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.
- จักรพันธ์ สนิทเปรม. ความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาเกี่ยวกับหลักสูตรและการเรียน
การสอน สาขาศิลปศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขล
นครินทร์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาศิลปศึกษา จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2541.
- ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์. การพัฒนาหลักสูตร : หลักการและแนวปฏิบัติ. ภาควิชาบริหาร
การศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์
อัสสัมชัญ, 2539.
- ชาติรี ลำราญ. รายงานผลการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทย
ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 3 ปีการศึกษา 2539 เรื่อง การเรียนรู้ภาษาไทย
โดยอาศัยสิ่งแวดล้อมเป็นสื่อ. 2540. (อดสำเนา)
- ณัฐยา ทิพรัตน์. การศึกษาการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษาโดยการใช้ภูมิปัญญา
ท้องถิ่น "หนังตะลุง" ในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญ
ศึกษา จังหวัดสงขลา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาศิลปศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543.
- ต่อต้าน ธารีเกษ. สภาพและปัญหาการสอนวิชาศิลปะกับชีวิต ตามหลักสูตรมัธยมศึกษา
ตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง 2533) ในโรงเรียนสังกัด
กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1. ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาศิลปศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537.

- ทัศนีย์ ศุภเมธี. พฤติกรรมการสอนภาษาไทย ระดับประถมศึกษา. สหวิทยาลัยครู
รัตนโกสินทร์, 2537.
- ทีศนา แชมมณี. การจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง : โมเดลชิปปา
(Cippa Model). วารสารวิชาการ. ปีที่ 2 ฉบับที่ 5, 2542.
- ทูน ภาชีธรรม. การศึกษาการสอนภาษาไทยของครูภาษาไทยดีเด่นในโรงเรียนสังกัด
สำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดปัตตานี. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต. ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2539.
- อัครศักดิ์ อัครเลิศฤทธิ์. ทัศนของผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาหลักสูตรและนักการศึกษา
ด้านศิลปศึกษา เกี่ยวกับแนวโน้มของหลักสูตรศิลปศึกษาระดับ
มัธยมศึกษาตอนต้นในทศวรรษหน้า. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต
ภาควิชาศิลปศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.
- นิภาพรรณ กุลดิลก. ลักษณะครูศิลปะที่พึงประสงค์ตามการรับรู้ของครูศิลปะและนักเรียน
ในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา. วิทยานิพนธ์
ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาศิลปศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2529.
- นุติยาพร วงษ์เนร. ผลการสอนเรื่องการสร้างสรรค์ศิลปะด้วยวัสดุต่างๆ ในวิชาศิลปศึกษา
โดยใช้วิธีการสอนแบบโครงงานที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด
ประจวบคีรีขันธ์. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาศิลปศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2544.
- บุศรินทร์ คำหู่. การศึกษาบทบาทครูศิลปศึกษาในการจัดกระบวนการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริม
การอนุรักษ์ศิลปกรรมไทย ตามการรับรู้ของครูศิลปศึกษา ในโรงเรียน
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร.
วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิตศึกษา ภาควิชาศิลปศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2544.
- ปรววรรณ ดวงรัตน์. การศึกษาสภาพและปัญหาการเรียนการสอนศิลปะภาคปฏิบัติ สาขา
ทัศนศิลป์ ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต
ภาควิชาศิลปศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541.
- ประคอง กรวรรณสุต. สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.

ประเวศ วะสี. ปฏิรูปการเรียนรู้ ผู้เรียนสำคัญที่สุด. คณะอนุกรรมการการปฏิรูปการเรียนรู้.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว,
2543.

ประเวศ วะสี. ปฏิรูปการศึกษา : ยกเครื่องทางปัญญาทางรอดจากหายนะ. กรุงเทพมหานคร:

มูลนิธิสาคีร์สวัสดิ์วงศ์, 2541.

ประเวศ วะสี. ยุทธศาสตร์ทางปัญญาแห่งชาติ ยุทธศาสตร์ที่สำคัญที่สุดของสังคมทั้งหมด

ร่วมกัน. กรุงเทพมหานคร : บริษัทเคล็ดไทยจำกัด, 2538.

ประเวศ วะสี. ปฏิรูปการเรียนรู้เพื่อสร้างพลังแผ่นดิน. สารปฏิรูป. ปีที่ 2 ฉบับที่ 18, 2542.

ปรียาพร บุษบา. สมรรถภาพของอาจารย์ศิลปศึกษา ในสถาบันราชภัฏ ตามการรับรู้

ของผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษาวิชาเอกศิลปศึกษา ระดับปริญญาตรี.

วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาศิลปศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538.

พจมาศ ชุมพลอย. การนำเสนอรูปแบบการเรียนการสอนที่ยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลาง

ด้วยรายการโทรทัศน์เพื่อการสอน. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชา

มัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543.

พรรณี เกษกมล. การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์. สารพัฒนาหลักสูตร. ปีที่ 11 ฉบับที่ 107.

กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2534.

พรรณี เกษกมล. ครูมืออาชีพตาม มาตรา 24. วารสารวิชาการ. ปีที่ 3 ฉบับที่ 6 (มิถุนายน),

2543.

|| || พิมพ์พันธ์ โคชะคุปต์ ใน จันทร์เพ็ญ เชื้อพานิช และ สร้อยสน สกลรักษ์ (บรรณาธิการ).

แนวคิดและแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง.

ประมวลบทความการเรียนการสอนและการวิจัยระดับมัธยมศึกษา.

กรุงเทพมหานคร, 2542.

ภาควิชาหลักสูตรและการสอน, คณาจารย์และฝ่ายวิจัย. การศึกษารูปแบบการจัดการเรียน

การสอนของครูดีเด่น ระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา จังหวัด

ฉะเชิงเทรา. วารสารวิชาการราชภัฏฉะเชิงเทรา. ปีที่ 1 ฉบับที่ 2, 2541.

มงคล แก้วพวงงาม. คุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาใน

วิทยาลัยครู. ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต. ภาควิชาศิลปศึกษา มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 2528.

มนตรี จุฬาวัดมนทล. ครูแห่งชาติ. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. สำนัก

นายกรัฐมนตรี, 2541.

- มะลิฉัตร เอื้ออานันท์. ศิลปศึกษา. กรุงเทพมหานคร : ศูนย์ตำราและเอกสารทางวิชาการ. คณะ
ครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542.
- มาลียา กองสุข. ความคิดเห็นของครูศิลปะในกรุงเทพมหานครเกี่ยวกับการประเมินผล
การเรียนวิชาศิลปศึกษาตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช
2521. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาศิลปศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.
- โยธิน เผือกผ่อง. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียน รายวิชาบังคับแกนศิลปศึกษา หลักสูตร
มัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)
ของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา
11. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาศิลปศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.
- รวิช ตาแก้ว. พัฒนาหลักสูตรศิลปศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ตั้งแต่ พ.ศ. 2521 ถึง
พ.ศ. 2535 ในด้านจุดมุ่งหมาย เนื้อหาสาระ กระบวนการเรียนการสอนและ
การประเมินผล โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงประวัติศาสตร์. วิทยานิพนธ์
ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาศิลปศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2537.
- รุ่ง แก้วแดง. ปฏิรูปการเรียนรู้ ผู้เรียนสำคัญที่สุด. คณะอนุกรรมการการปฏิรูปการเรียนรู้.
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2542.
- วชิษฐ์ นาสารีย์. การศึกษาการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนวิชา
ศิลปศึกษา ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนโครงการขยายโอกาส
ทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี.
วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาศิลปศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2544.
- วราภรณ์ บวรศิริ และ สุมิตรา อังวัฒน์กุล. รายงานการวิจัย เรื่อง การสังเคราะห์งานวิจัย
ด้านการเรียนการสอนในประเทศไทย // คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2541.
- วราศิริ วงศ์สุนทร. การเรียนรู้อย่างมีความสุข : การวิจัยรายกรณี ครุต้นแบบด้านการเรียน
การสอนวิชาภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2543.

- วัฒนาพร ระบุทับทูน. แผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ จุฬาลงกรณ์, 2542.
- วิชาการ, กรม. การเรียนการสอนภาษาไทย : อย่งไรจึงมีคุณภาพ. เอกสารการประชุมเชิงปฏิบัติการ ระหว่างวันที่ 4 – 9 กุมภาพันธ์ 2545 ณ ห้องกิ่งเพชร โรงแรมเอเชีย กรุงเทพฯ, 2545.
- วิชาการ, กรม. คู่มือการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง 2533) พิมพ์ ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา, 2535.
- วิชาการ,กรม. คู่มือการพัฒนาหลักสูตรตามความต้องการของท้องถิ่น. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ,2540.
- วิชาการ,กรม. แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อสร้างคุณลักษณะดี เก่ง มีสุข. เอกสารประกอบการประชุมปฏิบัติการชี้แจงการนำแผนการจัดกิจกรรม ระดับประถม ศึกษาไปทดลองใช้โครงการทดลองรูปแบบกระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณลักษณะของเด็กไทย ระหว่างวันที่ 16 – 20 สิงหาคม 2542 กองการวิจัยทางการศึกษา, 2542.
- วิชาการ, กรม. เอกสารการประชุมอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การเรียนการสอนภาษาไทย : อย่งไร จึงจะมีคุณภาพ. วันที่ 4 – 9 กุมภาพันธ์ 2545 ณ โรงแรมเอเชีย กรุงเทพมหานคร, 2545.
- วิชาการ, กรม. สารและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มศิลปะในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กระทรวงศึกษาธิการ, 2544
- วิชาการ, กรม. หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.) กระทรวงศึกษาธิการ, 2544.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. ความคิดสร้างสรรค์ : ศักยภาพที่เสริมสร้างพัฒนาได้. วารสารวิชาการ. กรมวิชาการ.ปีที่1 ฉบับที่ 8. โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2541.
- วิทยากร เชียงกุล. รายงานสภาวะการศึกษาไทย ปี 2542 : วิฤติและโอกาสในการปฏิรูป การศึกษาและสังคมไทย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : อัมรินทร์พริ้นติ้ง แอนด์พับลิชชิ่ง, 2542.
- วินัย ไสยดี. ศิลปะศึกษาในกระแสการปฏิรูปการศึกษา. เอกสารประกอบการสัมมนา เรื่อง ทิศทางและความร่วมมือทางศิลปะศึกษา ณ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย วันศุกร์ ที่ 25 มกราคม 2545 , 2545
- วิรุณ ตั้งเจริญ. ศิลปะศึกษา. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์วิมลวรรณ, 2526.

- วิวัฒน์ แหวนหล่อ. การศึกษากระบวนการทำผลงานทางวิชาการของข้าราชการครู
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต
ภาควิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536.
- วุฒิ วัฒนสิน. ศิลปะระดับมัธยมศึกษา . แผนกวิชาศิลปศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี. ปัตตานี, 2541.
- . สัมภาษณ์พิเศษ อาจารย์ทองดี แย้มสรวล ครูต้นแบบและครูแห่งชาติ. วารสาร
วิทยาจารย์. ปีที่ 98 ฉบับที่ 31, 2542.
- ศึกษาธิการ,กระทรวง หัวใจของการปฏิรูปการศึกษา ตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษา
พ.ศ.2542 .สำนักงานปลัดกระทรวง. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา,
2543.
- ศึกษาธิการ,กระทรวง,กรมวิชาการ. สื่อการเรียนรู้ ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช 2544. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2544.
- คันสนีย์ ฉัตรคุปต์. สิ่งแวดล้อมและการเรียนรู้สร้างเด็กให้ฉลาดได้อย่างไร. สำนักงานคณะ
กรรมการการศึกษาแห่งชาติ กรุงเทพฯ, 2542.
- สถาบันแห่งชาติเพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้. ครูต้นแบบ 2542. คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ,
สำนักงานสำนักนายกรัฐมนตรี, กรุงเทพฯ, 2542.
- สมพร จารุณัญญ. การวางแผนการเรียนการสอน : สื่อและกระบวนการ. กรุงเทพมหานคร :
โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2540.
- สมศักดิ์ ภูวิภาดาวรรค์. การยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและการประเมินตามสภาพจริง.
เชียงใหม่ : เชียงใหม่โรงพิมพ์แสงศิลป์, 2540.
- สมศักดิ์ สิ้นธุระเวชญ์. การพัฒนากระบวนการเรียนการสอน. กรุงเทพมหานคร : วัฒนา
พานิชย์สารานุกรม, 2539.
- สมศักดิ์ สิ้นธุระเวชญ์. ยุทธศาสตร์การสอน. วารสารวิชาการ. ปีที่ 2 ฉบับที่ 1. กรุงเทพมหานคร:
โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2542.
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. หลักการวัดและประเมินผล : คู่มืออาจารย์ด้านการเรียนการสอน.
กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520.
- สันติ คุณประเสริฐ. เทคโนโลยี : เครื่องมือในการพัฒนาการเรียนการสอนศิลปศึกษา. วารสาร
ครุศาสตร์. ปีที่ 27 ฉบับที่ 1, 2541.

- สุภาพร ตันท์ธนศิระกุล. การศึกษาสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรวิชาศิลปศึกษา
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)
ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ.วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต
ภาควิชาศิลปศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536.
- สุมน อมรวิวัฒน์. คิดอย่างครู. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์รุ่งแสงการพิมพ์, 2529.
- สุมน อมรวิวัฒน์. **ปฏิรูปการเรียนรู้ผู้เรียนสำคัญที่สุด**. คณะอนุกรรมการการปฏิรูปการเรียนรู้
ของคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. กรุงเทพมหานคร, 2543.
- สุมน อมรวิวัฒน์ และ สมพงษ์ จิตระดับ. **สาระและกิจกรรมการสอนวิชาหลักสูตรและ
การสอนระดับประถมศึกษา**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2531.
- สิปปนนท์ เกตุทัต. หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานในโลกทัศน์ใหม่. วารสารวิชาการ. ปีที่ 2
ฉบับที่ 1, 2542.
- สุลักษณ์ ศรีบุรี. รูปแบบการจัดการเรียนการสอน " วิชาศิลปะกับชีวิต เพื่อส่งเสริมให้เกิดความ
ชื่นชมและความรักที่จะเรียน ". สารพัฒนาหลักสูตร. ปีที่ 11 (อันดับที่ 107).
โรงพิมพ์คุรุสภา, 2534.
- สำนักทดสอบทางการศึกษา. **คู่มือการพัฒนาโรงเรียนเข้าสู่มาตรฐานการศึกษา : การสอน
ที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง**. กรมวิชาการ. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา
ลาดพร้าว, 2539.
- สำนักงานทดสอบทางการศึกษา กรมวิชาการ. **การประเมินผลการเรียนตามหลักสูตร
การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544**. กระทรวงศึกษาธิการ. โรงพิมพ์
คุรุสภาลาดพร้าว, 2544.
- อดิศร เนาวนนท์. **การวิเคราะห์รูปแบบและเส้นทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของ
ครูต้นแบบ ระดับประถมศึกษา**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชา
หลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2544.
- อมรวิชัย นาครทรรพ. **ความฝันของแผ่นดิน**. กรุงเทพมหานคร : บริษัทโรงพิมพ์ตะวันออก จำกัด
มหาชน, 2540.
- อาภรณ์ ใจเที่ยง. **หลักการสอน**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์,
2540.
- อารีย์ รังสินันท์. **ความคิดสร้างสรรค์**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แพรววิทยา,
2528.

อุบล ผู้จินดา. **หลักและวิธีการสอนศิลปศึกษา**. กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์, 2532.

อำไพ ตีรณสาร. **วิธีการสอนศิลปศึกษา**. [http:// pioneer.netserv.chula.ac.th ~ tampai](http://pioneer.netserv.chula.ac.th/~tampai)
(26 ธันวาคม 2543)

www.once.go.th/move/news/leac_new_edu.html (18 มกราคม 2544)

ภาษาอังกฤษ

Baskan Manuel . **Foundation for Art Education America : The Ronald Company**, 1955 :
p.155.

Blanche Jefferson. **Teaching Art to Children Content and Viewpoint**. Allyn and
Bacon,Inc. 470 Atlantic Avenue, Boston, Massachusetts. 1970.

Bloom, Benjamin S.,Madaus, Geoge F. and Hasting, Thomas J. **Evaluation to Improve
Learning**. Mc Graw – Hill. New York, 1981.

Caldwell, Sarah D. **The Master Teacher as Staff Developer. The Elementary School
Jurnal**. Vol. 86 No. 1, 1985.

Carter, Margie. **Master Teacher Evaluation**. Journal of elementary School of Childhood
Education. ISSN : 0164 – 8527, 1996.

Chapman, Laura H. **Approaches to Art in Education**. U.S.A. Harcourt Brace Jovanovich,
1978.

Crowe, John V., **Art about Teaching : a Visual Heuristic Study of the Content and
Process of Teaching Art Education as Subject of Making Art**. The Union
Institute, 1998.

De Francesco Itatio L., **Art Education**. Harper and Brothers, Publishers, New York,1958

Dirksen, Debra Jean. **Feedback Techniques used by a Master Teacher to Motivate
Students At-risk for Dropping out of School to Exhibit Self-Regulated
Learning Skills**. Ph.d. Dissertation Abstracts. University of Northern
Colorado, 1997.

Grasser, R. **Teaching Machine and Program Learning II**. Pittsburgh University of
Pittsburgh Press, 1962.

Griffin, Gary A. **The school as a Workplace and the Master Teacher Concept**. The
Elementary School Jurnal. Vol. 86 No. 1, 1985.

- Joan Bouza Koste. *Beginning Art in .to.the Elementary Classroom.* Wadsworth / thomson Learning. Belmont, CA 94002 – 3098, U.S.A>, 2001.
- Kemp, L. E. *The Instructional Design Process.* Harper & Row. New York, 1985.
- Italo L. De Francesco, *Art Education.* Harper and Brothers, Publishers, New York, 1958
- McFee, June King. *Preparation for Art.* San Francisco : Wadsworth Publishing, 1961.
- S.K. Koohhar. *Methods & Techniques of Teaching.* India : Kohii Offset, 1975.
- Wolfe, Polly. *A Real Good Art Teacher would be like you, Mrs. C. : a Qualitative Study of a Teacher and Her Artistically Gifted Middle School Students.* *Studies in Art Education.* Vol.38 (Summer '97) p. 232 – 45, 1997.
- Wozniak, Mariel. *Predictors of Outstanding Teachers of the Arts (Arts Teachers).* Ph.D. Dissertation. The University of Wisconsin – Madison, 1990.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ รายนามครูต้นแบบ

รายนามนักวิชาการกลุ่มตัวอย่างประชากร รายนามโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างประชากร

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจเครื่องมือ

1. ผศ. ดร.ปรางศรี พณิชยกุล ที่ปรึกษาโครงการครุต้นแบบ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ กรุงเทพฯ
2. ผศ. วิภาภรณ์ บุญยงค์ รองคณบดีฝ่ายวิชาการ สถาบันราชภัฏราชนครินทร์ ฉะเชิงเทรา
3. อาจารย์โชคก เก่งเขตรกิจ อาจารย์ 3 ระดับ 9 โรงเรียนวัดประดู่ในทรงธรรม กรุงเทพฯ
4. อาจารย์ฟ้าม่วย เรืองเลิศบุญ นักวิชาการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ กรุงเทพฯ
5. อาจารย์บำรุง สุวรรณโชติ อาจารย์ 3 ระดับ 8 หมวดวิชาศิลปศึกษา โรงเรียนบ้านบึงอุตสาหกรรมนุเคราะห์ จ.ชลบุรี
6. อาจารย์สุวรรณรัตน์ นาคภักดิ์ หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์ จ.ฉะเชิงเทรา

รายนามครูต้นแบบที่ทำการสอนศิลปศึกษา

1. นางชมลา วัฒนสิน โรงเรียนเดชะปัตตนิยานุกูล อ.เมือง จ.ปัตตานี
(สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 22 มกราคม พ.ศ. 2546 เวลา 09.30 – 11.30 น.)
2. นางพรทิพย์ ทองป้อม โรงเรียนสงขลาวิทยาคม อ.สิงหนคร จ.สงขลา
(สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 24 มกราคม พ.ศ. 2546 เวลา 11.00 – 12.50 น.)
3. นางสาววิลาสินี วิเชียรรัตน์ โรงเรียนบ้านควนโพธิ์ อ.ย่านตาขาว จ.ตรัง
(สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 21 มกราคม พ.ศ. 2546 เวลา 11.00 – 13.30 น.)
4. นายวิญญา สุชาติ โรงเรียนวัดนิลาราม อ.คีรีรีตน์นิคม จ.สุราษฎร์ธานี
(สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 25 มกราคม พ.ศ. 2546 เวลา 13.30 – 16.30 น.)
5. นายปัญญา ทรงเสริย์ โรงเรียนมัธยมวัดสิงห์ เขตจอมทอง กรุงเทพฯ
(สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 25 ธันวาคม พ.ศ. 2545 เวลา 12.45 – 13.45 น.)
6. นายอภิชาติ ประทุมพันธ์ โรงเรียนวัดสุพรรณภูมิ อ.เมือง จ.สุพรรณบุรี
(สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 23 ธันวาคม พ.ศ. 2545 เวลา 13.30 – 15.40 น.)
7. นายสุพจน์ ปูนเจริญ โรงเรียนบ้านนา “นายกพิทยากร” อ.บ้านนา จ.นครนายก
(สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 7 มกราคม พ.ศ. 2546 เวลา 09.30 – 12.00 น.)
8. นายบริพันธ์ กรรณิการ์ โรงเรียนวัดคูยาง อ.เมือง จ.กำแพงเพชร
(สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 16 มกราคม พ.ศ. 2546 เวลา 12.45 – 14.45 น.)
9. นางมยุรี เชื้อหมอ โรงเรียนบ้านยางขาม อ.จุน จ.พะเยา
(สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 15 มกราคม พ.ศ. 2546 เวลา 08.00 – 11.030 น.)
10. นายอุทัย มงคลสิน โรงเรียนบ้านเขาแห้งพัฒนา อ.แม่ฟ้าหลวง จ.เชียงราย
(สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 14 มกราคม พ.ศ. 2546 เวลา 10.00 – 12.30 น.)
11. นายประยุทธ์ กำสมุทร โรงเรียนบ้านบ่อ อ.อุบลรัตน์ จ.ขอนแก่น
(สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 10 มกราคม พ.ศ. 2546 เวลา 08.30 – 11.00 น.)
12. นางศรีอรุณ เกาสายะพันธ์ โรงเรียนเบ็ญจะมะมหาราช อ.เมือง จ.อุบลราชธานี
(สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 8 มกราคม พ.ศ. 2546 เวลา 10.00 – 12.00 น.)

รายชื่อโรงเรียนที่ครูศิลปศึกษาทำการสอน

1. โรงเรียนมัธยมวัดมกุฎกษัตริย์
2. โรงเรียนวัดสังเวช
3. โรงเรียนมัธยมวัดหนองจอก
4. โรงเรียนมัธยมวัดบึงทองหลาง
5. โรงเรียนวัดสระเกศ
6. โรงเรียนวัดปากน้ำวิทยาคม
7. โรงเรียนมัธยมวัดนายโรง
8. โรงเรียนแจ่งร้อนวิทยา
9. โรงเรียนพิบูลย์ประชาสรรค์
10. โรงเรียนสารวิทยา
11. โรงเรียนวัดราชโอรส
12. โรงเรียนศรีอยุธยา
13. โรงเรียนสตรีวิทยา 2
14. โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า
15. โรงเรียนปัญญาารคุณ
16. โรงเรียนวิมุตยารามพิทยากร
17. โรงเรียนสิริรัตนาร
18. โรงเรียนทวีวัฒนา
19. โรงเรียนอิสลามวิทยาลัยแห่งประเทศไทย
20. โรงเรียนศึกษานารี
21. โรงเรียนสายน้ำผึ้ง
22. โรงเรียนโรงเรียนวัดราชโอรส
23. โรงเรียนพุทธบูชา
24. โรงเรียนดาราคาม
25. โรงเรียนวัดช่างเหล็ก
26. โรงเรียนราชวินิตประถมบางแค
27. โรงเรียนวัดโสมนัส
28. โรงเรียนอนุบาลวัดปรีณายก
29. โรงเรียนมหาวิธานูวัตร
30. โรงเรียนพิบูลย์อุปถัมภ์

ภาคผนวก ข

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

การศึกษาการจัดการเรียนการสอนศิลปศึกษาของครูต้นแบบ
ตามแนวปฏิรูปการเรียนรู้

คำชี้แจง แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้ มี 2 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนศิลปศึกษาของครูต้นแบบตามแนวปฏิรูปการเรียนรู้ ในด้านการเตรียมการสอน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านการผลิตและเลือกใช้สื่อการเรียนรู้ ด้านการวัดและประเมินผล ด้านการจัดปัจจัยส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ ด้านการประสานความร่วมมือเพื่อจัดการเรียนรู้

ผู้วิจัย

นายชาติรี ถนอมวงษ์

สาขาศิลปศึกษา ภาควิชาศิลปศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสัมภาษณ์ครูต้นแบบที่จัดการเรียนการสอนศิลปศึกษา

เรื่อง การศึกษาการจัดการเรียนการสอนศิลปศึกษาของครูต้นแบบตามแนวปฏิรูป
การเรียนรู้

ชื่อ.....นามสกุล.....ผู้ให้สัมภาษณ์

ประสบการณ์การสอน ปี จบการศึกษาระดับ.....

สาขา.....

ระดับที่ทำการสอน () ระดับประถมศึกษา () ระดับมัธยมศึกษา ชั้นที่สอน.....

โรงเรียน.....อำเภอ.....จังหวัด.....

สังกัด.....

ผลงานทางวิชาการเรื่อง 1.

หน่วยงาน / แหล่งเผยแพร่

2.

หน่วยงาน / แหล่งเผยแพร่

3.

หน่วยงาน / แหล่งเผยแพร่

ผลงานที่สร้างชื่อเสียง.....

.....

.....

ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนศิลปศึกษาตามแนวปฏิรูปการเรียนรู้

1. ด้านการเตรียมการสอน

1. ท่านคิดว่า การเตรียมการสอน มีความสำคัญต่อการจัดการเรียนการสอนศิลปศึกษาอย่างไร โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การจัดการเรียนการสอนศิลปศึกษาตามแนวปฏิรูปการศึกษา
2. ในขั้นตอนของการจัดการเรียนการสอนศิลปศึกษา ท่านมีการเตรียมการในขั้นตอนต่อไปนี้อย่างไร
 - 2.1 การค้นคว้า
 - 2.2 การวางแผน
 - 2.3 การจัดทำแผนการสอน ใบงาน ใบความรู้ เอกสารประกอบการสอนต่าง ๆ และสื่อการสอน
 - 2.4 การเลือกวิธีสอน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการจัดกระบวนการเรียนรู้ต่างๆ
 - 2.5 การวัดและประเมินผล
 - 2.6 แหล่งการเรียนรู้และการอ้างอิง เช่น พินิทภัณฑท์ หอศิลป์ ศูนย์ศิลปวัฒนธรรม ฯลฯ
3. ท่านประสบปัญหาในการเตรียมการสอนศิลปศึกษาหรือไม่ ท่านเตรียมตัวอย่างไรที่จะไม่ให้เกิดปัญหา หรือหาทางแก้ปัญหาอย่างไร
4. ท่านคิดว่าท่านมีการเตรียมความพร้อมที่เป็นลักษณะเฉพาะตัวอย่างไร จึงได้รับการคัดเลือกเป็นครูต้นแบบศิลปศึกษา

2. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

1. ในการจัดการเรียนการสอนศิลปศึกษา กิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คือกิจกรรมที่มีลักษณะอย่างไร ต่างจากกิจกรรมการเรียนการสอนศิลปศึกษาทั่วไปหรือไม่
2. ท่านมีรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างไร ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามรูปแบบของท่าน
3. ท่านได้ใช้แนวคิด ทฤษฎี ทางด้านเทคนิค วิธีสอน ศิลปศึกษา ที่สอดคล้องกับการจัดการศึกษาตามแนวปฏิรูปการศึกษาอย่างไร
4. ท่านมีขั้นตอนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างไร ที่เน้นกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนที่มีความแตกต่างในด้าน ความสามารถ ความถนัด และความสนใจ

5. ในการจัดการเรียนการสอนศิลปศึกษา ท่านมีการบูรณาการและสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมศิลปนิสัยและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ อย่างไร
6. ท่านประสบปัญหาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ในการจัดการเรียนการสอนศิลปศึกษาหรือไม่ ถ้ามี ท่านมีการแก้ปัญหาอย่างไร
7. ท่านมีแนวคิดและวิธีการเฉพาะตัวอย่างไร ในการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และการทำงานศิลปะ ให้แก่นักเรียน จึงได้รับการคัดเลือกให้เป็นครูต้นแบบ

3. ด้านการผลิตและการเลือกใช้สื่อการเรียนรู้

1. ท่านมีเทคนิคหรือวิธีการในการผลิตหรือเลือกใช้สื่อการเรียนรู้ประกอบการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายเหมาะสมกับเนื้อหา จุดประสงค์และผู้เรียนอย่างไร
2. ท่านมีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ในวิชาศิลปศึกษา อย่างไร
3. สื่อการเรียนรู้หรือกิจกรรมใดที่ท่านเลือกใช้เป็นพิเศษ ในการจัดการเรียนการสอนศิลปศึกษา
4. ท่านได้ใช้บริการหรือได้รับความอนุเคราะห์ทางด้านสื่อการเรียนรู้ทางศิลปศึกษาจากแหล่งวิทยากรในท้องถิ่นหรือไม่ เช่น หอศิลป์ พิพิธภัณฑ์ ศูนย์ศิลปวัฒนธรรม ฯลฯ
5. ท่านประสบปัญหาในการใช้สื่อเพื่อประกอบการจัดการเรียนการสอนศิลปศึกษาบ้างหรือไม่ และมีวิธีการแก้ปัญหาอย่างไร
6. ท่านมีการพัฒนาตนให้มีความรู้ ความสามารถและทักษะในการผลิตสื่อการเรียนรู้ และการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในการเรียนการสอนศิลปศึกษา อย่างไร เพื่อให้นักเรียนได้รับการเรียนรู้ที่หลากหลาย
7. ท่านมีเทคนิคและวิธีการเป็นเอกลักษณ์ในการผลิตและเลือกใช้สื่ออย่างไร

4. ด้านการวัดและประเมินผล

1. ในการจัดการเรียนการสอนศิลปศึกษา ท่านคิดว่าการประเมินผลมีบทบาทสำคัญอย่างไร และท่านมีแนวคิดและวิธีการอย่างไร จึงได้รับการคัดเลือกเป็นครูต้นแบบ
2. ท่านคิดว่าการประเมินผลงานศิลปะกับการประเมินกระบวนการทำงานศิลปะต่างกันอย่างไร
3. ท่านมีการประเมินผลอย่างไร เพื่อให้ครอบคลุมพัฒนาการของผู้เรียนในวิชาศิลปะ ทุกด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง

ด้านความคิดสร้างสรรค์

ด้านสุนทรียภาพและองค์ประกอบศิลป์

ด้านทักษะการทำงานและการแก้ปัญหา

ด้านทักษะการใช้วัสดุ อุปกรณ์และเครื่องมือทางศิลปะ

4. ท่านมีขั้นตอนการวัดและประเมินผลอย่างไร เพื่อให้ทราบถึงพัฒนาการการเรียนรู้ของนักเรียน
 5. ท่านมีการจัดให้ผู้เรียน มีส่วนร่วมในการประเมินตนเองอย่างไร
 6. ท่านมีการจัดให้เพื่อนในชั้นเรียนประเมินเพื่อนด้วยกันหรือไม่ อย่างไร
 7. ท่านมีการเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง และชุมชนมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผลผู้เรียนหรือไม่
 8. ท่านประสบปัญหาในการวัดและประเมินผลหรือไม่ อย่างไร
5. ด้านการจัดปัจจัยส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้
1. ท่านมีการจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมทั้งใน และนอกห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ในวิชาศิลปะศึกษาอย่างไร
 2. ท่านให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดตกแต่งห้องเรียนเพื่อเสริมบรรยากาศทางศิลปะหรือไม่และมีวิธีการดำเนินการอย่างไร
 3. ท่านได้แนะนำให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าจากแหล่งการเรียนรู้ภายนอกห้องเรียนอย่างไร
 4. นอกเหนือจากแหล่งเรียนรู้ภายในห้องเรียน ในโรงเรียนแล้ว ท่านมีการจัดแหล่งการเรียนรู้นอกโรงเรียนหรือไม่ เช่น พิพิธภัณฑ์ หอศิลป์ ศูนย์ศิลปวัฒนธรรมภายในท้องถิ่น ภูมิปัญญาท้องถิ่น ทรัพยากรท้องถิ่น และแหล่งเรียนรู้ในชุมชน ฯลฯ และท่านมีวิธีการดำเนินการอย่างไร
 5. ท่านมีการจัดตั้งศูนย์วิทยากรทางศิลปะในโรงเรียนและชุมชนเพื่อการเรียนรู้ของผู้เรียนและชุมชนหรือไม่ อย่างไร
 6. ท่านได้ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับความสนใจและสิ่งที่คุณเรียนต้องการเรียนรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับศิลปะในท้องถิ่นและเอกลักษณ์ในท้องถิ่นของตนอย่างไร

6. ด้านการประสานความร่วมมือในการจัดการเรียนรู้

1. ท่านมีการประสานความร่วมมือกับคณะครูในโรงเรียนในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพหรือไม่ โดยเฉพาะการบูรณาการวิชาศิลปะกับรายวิชาอื่นๆ
2. ท่านมีการชี้แจงและทำความเข้าใจกับผู้ปกครองและชุมชนเกี่ยวกับนโยบายของโรงเรียนในการจัดการเรียนการสอนศิลปะศึกษาหรือไม่
3. ท่านเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนศิลปะศึกษาหรือไม่ อย่างไร
4. ท่านมีการติดต่อ ประสานงาน ขอความร่วมมือจากหน่วยงานของรัฐ เอกชน ในการเสริมความรู้และประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับผู้เรียน เช่น การเชิญวิทยากรท้องถิ่น ประชาชนท้องถิ่นมาให้ความรู้ในโรงเรียน การจัดทัศนศึกษา การฝึกประสบการณ์ในสถานปฏิบัติการต่าง ๆ อย่างไร
5. ท่านมีการประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ผลงานของนักเรียนด้านศิลปะ เช่น การจัดนิทรรศการ การส่งผลงานศิลปะเข้าประกวดและการเผยแพร่ผลงานศิลปะในรูปแบบอื่นๆ ต่อผู้ปกครอง ชุมชนและสังคม อย่างไร

สัมภาษณ์เมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.

เวลา.....

□ แบบสอบถาม นักวิชาการศิลปศึกษา

เพื่อการวิจัย

เรื่อง การศึกษาการจัดการเรียนการสอนศิลปศึกษาของครูต้นแบบ
ตามแนวปฏิรูปการเรียนรู้

➔ คำชี้แจง

แบบสอบถามการศึกษาการจัดการเรียนการสอนศิลปศึกษาของครูต้นแบบ
ตามแนวปฏิรูปการเรียนรู้

◎ ตอนที่ 1 : เป็นคำถามเกี่ยวกับสถานภาพ ภูมิหลัง ของผู้ตอบแบบสอบถาม

◎ ตอนที่ 2 : เป็นแบบสอบถามความคิดเห็น เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า
(rating scale) เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนศิลปศึกษาตามแนวปฏิรูปการเรียนรู้ตาม
พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 จำนวน 60 ข้อ

1. กรุณาตอบแบบสอบถามชุดนี้ให้ครบทุกข้อ
2. กรุณาตอบแบบสอบถามตามความคิด ความต้องการของท่านตามที่เป็นจริง
3. ข้อมูลที่ท่านตอบแบบสอบถามในครั้ง นี้ จะไม่กระทบกระเทือนต่อการปฏิบัติงานใน
ตำแหน่งหน้าที่แต่ประการใด
4. ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามนี้ได้รับการเก็บรักษาไว้เป็นความลับ
และจะนำผลมาใช้สำหรับการวิจัยครั้งนี้เท่านั้น

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ในการให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

● ผู้วิจัย : นายชาติรี ถนอมวงษ์

โทร. 01-3255450

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุลักษณ์ ศรีบุรี

ภาควิชาศิลปศึกษา คณะครุศาสตร์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสอบถาม

การศึกษาการจัดการเรียนการสอนศิลปศึกษาของครูต้นแบบตามแนวปฏิบัติการเรียนรู้

➔ ตอนที่ 1 : ข้อมูลทั่วไป

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความและโปรดเติมข้อความตามความจริง

1. เพศ ชาย หญิง
2. อายุ 20 – 25 ปี 26 – 30 ปี
 31 – 35 ปี 36 – 40 ปี
 41 – 45 ปี 46 – 50 ปี
 51 – 55 ปี 56 – 60 ปี
3. วุฒิทางการศึกษา
 ต่ำกว่าปริญญาตรี สาขาวิชา.....
 ปริญญาตรี สาขาวิชา.....
 ปริญญาโท สาขาวิชา.....
 ปริญญาเอก สาขาวิชา.....
 อื่น ๆ (โปรดระบุ)
4. ท่านมีประสบการณ์ในการปฏิบัติการสอนศิลปศึกษามาแล้ว..... ปี
5. ท่านมีความสนใจและติดตามข่าวการคัดเลือกครูต้นแบบ ในระดับใด
 มาก ปานกลาง น้อย
6. ท่านคิดว่า ควรให้มีโครงการครูต้นแบบต่อไป อย่างต่อเนื่อง
 เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย ไม่แน่ใจ
7. ความคิดเห็นอื่น ๆ

.....

.....

.....

.....

.....

- ➔ **ตอนที่ 2** : การศึกษาความคิดเห็นของนักวิชาการศิลปศึกษา
ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนศิลปศึกษาของครูต้นแบบตามแนว
ปฏิรูปการเรียนรู้ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542
หมวด 4

คำชี้แจง

ระดับความคิดเห็น

1	หมายถึง	ไม่เห็นด้วย
2	หมายถึง	เห็นด้วยน้อย
3	หมายถึง	เห็นด้วยปานกลาง
4	หมายถึง	เห็นด้วยมาก
5	หมายถึง	เห็นด้วยมากที่สุด

๑ ตัวอย่างการตอบแบบสอบถาม

ข้อ	ประเด็น	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่เห็นด้วย
		5	4	3	2	1
1.	การจัดการเรียนการสอนควรยึดเด็กเป็นสำคัญ	3				
2.	ครูผู้สอนจำเป็นต้องรู้จักผู้เรียนเป็นรายบุคคล		3			

๑) ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนศิลปศึกษาของครูต้นแบบ

ท่านคิดว่า ครูต้นแบบ ควรดำเนินการในการจัดการเรียนการสอนศิลปศึกษา ในด้านต่อไปนี้ อย่างไร

➔ 1. ด้านการเตรียมการสอน

ข้อ	ประเด็น	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่เห็นด้วย
		5	4	3	2	1
1.	ควรศึกษาและวิเคราะห์หลักสูตรศิลปศึกษา					
2.	ควรศึกษาค้นคว้าและแสวงหาข้อมูลข่าวสารเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนศิลปศึกษาและพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง					
3.	ควรจัดเตรียมเนื้อหาสาระที่เหมาะสมกับระดับความสามารถของผู้เรียนตามความถนัดและความสนใจ					
4.	ควรจัดเตรียมกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายเหมาะสมกับความแตกต่างและความถนัดทางศิลปะของผู้เรียน					
5.	ควรจัดหาและเตรียมแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายและเหมาะสมกับเนื้อหาสาระ					

➔ 2. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ข้อ	ประเด็น	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่เห็นด้วย
		5	4	3	2	1
1.	ควรจัดการเรียนรู้ที่มีเนื้อหาสาระทางศิลปะที่ส่งเสริมความสนใจ ความถนัดและความแตกต่างของผู้เรียน					
2.	ควรบูรณาการและสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดี ศิลปะนิสัยและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในการเรียนการสอน ศิลปะศึกษาอย่างสม่ำเสมอ					
3.	ควรจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ทางศิลปะจากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย					
4.	ควรจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีโอกาสเลือกทำกิจกรรมศิลปะหรือ ฝึกปฏิบัติทางศิลปะจริง ตามความสามารถ ความถนัดและความสนใจ					
5.	ควรจัดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ทางศิลปะจากประสบการณ์จริง ฝึกปฏิบัติให้คิดเป็น ทำเป็นและการแก้ปัญหา					

➔ 3. ด้านการผลิตและการใช้สื่อการเรียนรู้

ข้อ	ประเด็น	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่เห็นด้วย
		5	4	3	2	1
1.	สื่อการเรียนรู้ควรพัฒนาให้ทันกับเทคโนโลยีร่วมสมัยและสอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน					
2.	ควรให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการผลิตและเลือกใช้สื่อการเรียนรู้ทางด้านศิลปะ					
3.	ควรผลิตสื่อการเรียนรู้ทางศิลปะที่พัฒนาผู้เรียนตามธรรมชาติและหลากหลายด้วยตนเอง					
4.	ควรพัฒนาตนให้มีความรู้ ความสามารถ ทักษะในการผลิตสื่อการเรียนรู้ทางศิลปะที่ทันสมัย					
5.	ควรนำภูมิปัญญาท้องถิ่น ทรัพยากรและแหล่งเรียนรู้ในชุมชนมาใช้ประโยชน์ในการจัดทำสื่อการเรียนรู้					

➔ 4. ด้านการวัดและประเมินผล

ข้อ	ประเด็น	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่เห็นด้วย
		5	4	3	2	1
1.	ควรประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงให้ครอบคลุมพัฒนาการของผู้เรียนทุกด้าน					
2.	ควรส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมินตนเอง					
3.	ควรส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รับการประเมินจากเพื่อน กลุ่ม ด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น การอภิปราย การวิจารณ์งานศิลปะ การจัดนิทรรศการทางศิลปะ					
4.	ควรส่งเสริมให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการประเมินผู้เรียนทั้งด้านกระบวนการทำงานศิลปะและผลงานศิลปะ					
5.	ควรมีการติดตามและประเมินผลทั้งด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการ คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม พร้อมรายงานผลการประเมิน					

➔ 5. ด้านการจัดปัจจัยส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้

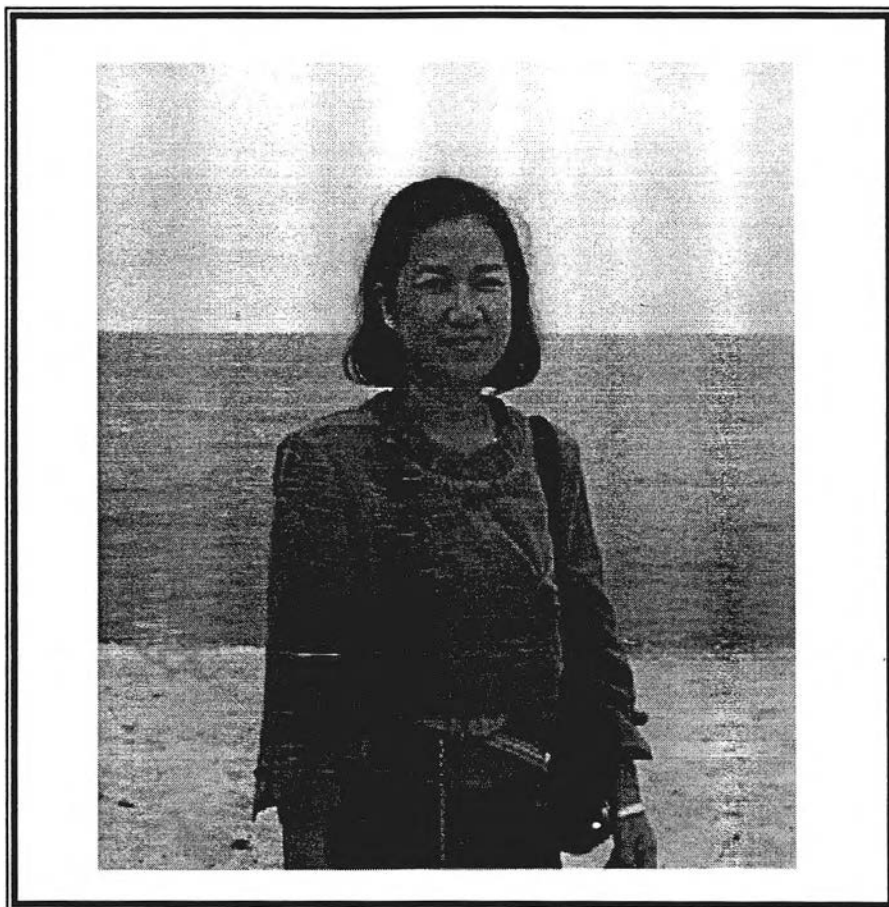
ข้อ	ประเด็น	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่เห็นด้วย
		5	4	3	2	1
1.	ควรจัดบรรยากาศสถานศึกษาและสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนการสอนศิลปศึกษา					
2.	ควรจัดห้องเรียนและห้องปฏิบัติการศิลปะที่มีความพร้อมและเหมาะสม					
3.	ควรส่งเสริมให้ผู้เรียนจัดป้ายนิเทศเพื่อแสดงผลงานและจัดนิทรรศการ ผลงานศิลปะทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน					
4.	ควรส่งเสริมให้มีการจัดตั้งพิพิธภัณฑ์ หอศิลป์หรือศูนย์ศิลปวัฒนธรรมภายในโรงเรียนเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านศิลปะของนักเรียน					
5.	ควรนำภูมิปัญญาท้องถิ่น ทรัพยากรและแหล่งเรียนรู้ในชุมชนมาใช้ประโยชน์ในการจัดการเรียนรู้ทางศิลปศึกษา					

➔ 6. ด้านการประสานความร่วมมือเพื่อจัดการเรียนรู้

ข้อ	ประเด็น	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่เห็นด้วย
		5	4	3	2	1
1.	ควรประสานความร่วมมือกับคณะครูในโรงเรียนในการจัดการเรียนรู้ด้านศิลปะเพื่อบูรณาการความรู้ทางศิลปะกับรายวิชาอื่น					
2.	ควรชี้แจงและทำความเข้าใจกับผู้ปกครองและชุมชนเกี่ยวกับนโยบายการจัดการเรียนการสอนศิลปศึกษา					
3.	ควรประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชนในการประสานและขอความร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชนช่วยจัดหาแหล่งเรียนรู้ของผู้เรียนด้านศิลปะ					
4.	ควรเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมศิลปะของโรงเรียน					
5.	ควรเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมและเข้าร่วมชมผลงานงานและนิทรรศการของผู้เรียน					

ภาคผนวก ค

ภาพประกอบการสัมภาษณ์

ครูต้นแบบคนที่ 1 ครูทมลลา วัฒนสิน
โรงเรียนเดชะปัตตนยานุกูล อ.เมือง จ.ปัตตานี

เป็นครูที่มีความมุ่งมั่น ทุ่มเทและตั้งใจทำงาน โดยเฉพาะงานด้านการสอน มีการใช้ MIND MAPPING โยงให้เห็นภาพรวมในเรื่องที่ทำการสอน ใช้รูปแบบการสอนแบบโครงงานและกระบวนการกลุ่ม มีการบูรณาการให้เข้ากับศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น พร้อมทั้งสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม ให้ความสำคัญกันเองกับเด็ก เน้นผลิตสื่อที่ประหยัด อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและทันสมัย เช่น CD – ROM การประเมินผล เน้นประเมินกระบวนการมากกว่าผลงานตามสภาพจริง จัดให้ผู้เรียนมีกิจกรรมสืบค้นข้อมูล โดยค้นคว้าและสำรวจข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น นอกจากนี้ยังมีการบูรณาการศิลปะกับรายวิชาอื่น ๆ โดยร่วมมือกับครูทุกคน เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนการสอน ศิลปศึกษา และมีการเชิญภูมิปัญญาท้องถิ่นมาให้ความรู้กับผู้เรียนหรือนำนักเรียนไปศึกษากับภูมิปัญญาท้องถิ่น อีกทั้งยังมีการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ผลงานนักเรียนโดยการจัดนิทรรศการศิลปะ จัดส่งนักเรียนเข้าร่วมประกวดและแข่งขันผลงานศิลปะ

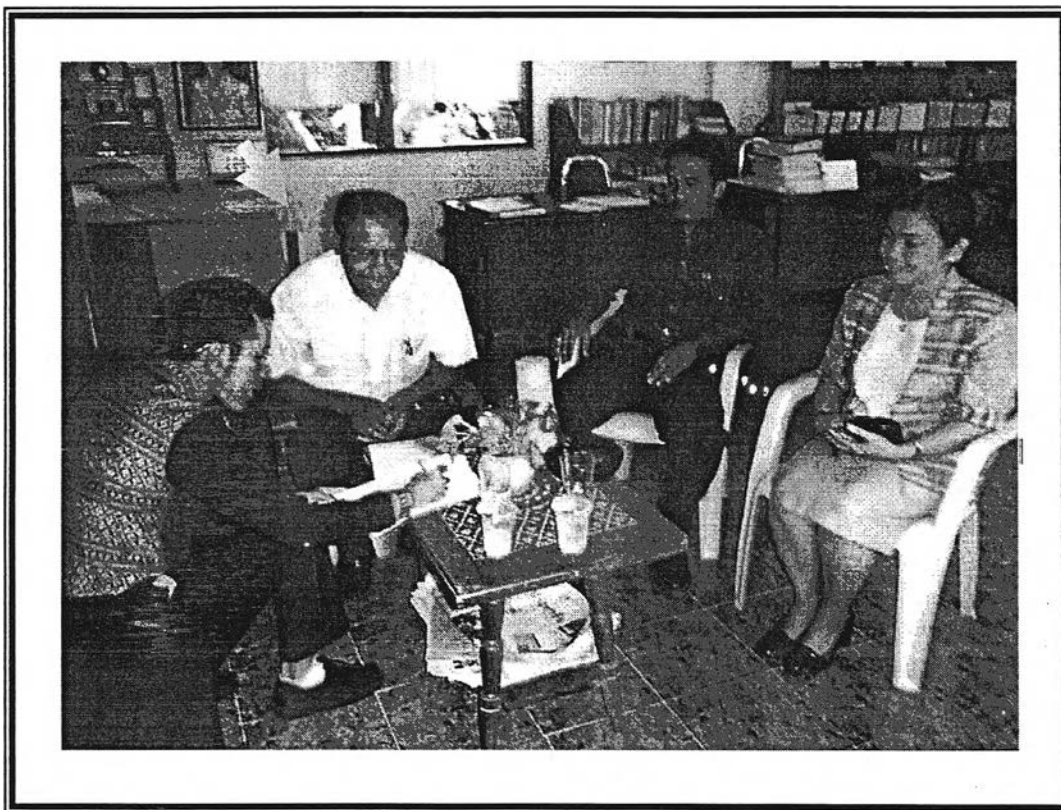
ครูต้นแบบคนที่ 2 ครูพรทิพย์ ทองป๋อง
โรงเรียนสงขลาวิทยาคม

เป็นครูต้นแบบที่มีความรู้ ความสามารถมาก อีกทั้งยังเป็นศิลปินสตรีภาคใต้ที่ได้เข้าร่วมแสดงผลงานทางศิลปะทั้งในและนอกประเทศ มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ให้กับผู้เรียนจากประสบการณ์ในการแสดงผลงานศิลปะ มีความขยันและจัดเตรียมสื่อผลงานให้มาก มีแนวคิดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ คือ “ร่วมกลุ่มกันคิดอย่างสร้างสรรค์ ประสานกันทำโครงการ จินตนาการกว้างไกล” ตามความถนัดและความสนใจผู้เรียน เน้นคุณธรรม จริยธรรมและความเป็นระเบียบวินัยของผู้เรียน มีการผลิตสื่อด้วยตนเองโดยมีผู้เรียนร่วมผลิต เน้นการประเมินผลเพื่อพัฒนาผู้เรียน มากกว่าการตัดสิน ด้วยวิธีการที่หลากหลาย มีการจัดห้องศิลปะอย่างสวยงาม สะอาดและน่าสนใจที่จะเข้าไปศึกษาหาความรู้ พร้อมทั้งด้วยวัสดุ อุปกรณ์ทางศิลปะ เป็นผู้ที่มีความรู้กับครูศิลปะในจังหวัดและผู้สนใจทั่วไปในเรื่องการจัดทำสื่อการเรียนรู้ทางศิลปะอยู่เสมอ มีการเชิญวิทยากรท้องถิ่นมาให้ความรู้แก่ผู้เรียน อีกทั้งยังมีการนำนักเรียนเข้าร่วมประกวดและแข่งขันจนได้รับรางวัลมากมาย พร้อมทั้งยังมีการจัดนิทรรศการผลงานนักเรียน เป็นการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลงานนักเรียนอีกด้วย

ครูต้นแบบคนที่ 3 ครูวิลาสินี วิเชียรรัตน์
โรงเรียนบ้านควนโพธิ์ อ.ย่านตาขาว จ.ตรัง

เป็นครูต้นแบบที่มีความสามารถทางการพูดเพื่อประสิทธิผล เน้นการจัดกิจกรรมที่เป็นวัฒนธรรมท้องถิ่นและใช้การวิจัยในชั้นเรียนเป็นปัญหาในการพัฒนาการเรียนรู้และจัดทำแผนการสอน เน้นการปฏิบัติที่นำไปสู่ชีวิตจริง กิจกรรมการเรียนรู้ใช้แนวคิด โครงการ กระบวนการกลุ่มและ CIPPA MODEL ร่วมพัฒนาแหล่งเรียนรู้กับผู้เรียน ให้ความสำคัญกับผู้เรียน 100 เปอร์เซ็นต์ สื่อการเรียนรู้ต้องเป็นของจริงในท้องถิ่น การประเมินผลประเมินโดยวัดการปฏิบัติเพื่อนำไปสู่ชีวิตจริง ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดตกแต่งห้องเรียนและมีการแนะนำให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าจากแหล่งเรียนรู้ภายนอกห้องเรียน พร้อมกับเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ในการจัดการเรียนรู้ด้วย เช่น การจัดนิทรรศการผลงานศิลปะ เป็นต้น

ครูต้นแบบคนที่ 4 ครูวิญญา สุชาติ
โรงเรียนวัดนิลาราม อ.ศิริรัตนนีคม จ.สุราษฎร์ธานี

เป็นครูศิลปศึกษา 1 ใน 3 คน จากทั่วประเทศ ที่ได้รับการคัดเลือกจากสำนักงานการประถมศึกษา ให้เดินทางไปศึกษาดูงานด้านการเรียนการสอนศิลปศึกษา ในประเทศจีน มีการเตรียมการสอน โดยมีแบบฝึกวาดภาพพื้นฐาน 4 แบบ ด้วยผลงานของตัวเอง ใช้รูปแบบการสอนแบบ CIPPA MODEL โดยเพิ่ม เป็น CIPPA ART MODEL มีการบูรณาการสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมและศิลปะนิสัย ด้วยการมีโครงการกระบวนการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม สื่อการสอนที่จัดทำขึ้น คือ แบบฝึกทักษะการแก้ปัญหาการวาดภาพพื้นฐาน 4 ประการ ใช้วิธีการประเมินผลที่หลากหลาย เช่น ผู้เรียนประเมินตนเอง เพื่อนประเมินเพื่อน เป็นต้น โรงเรียนที่ครูวิญญาทำการสอนอยู่เป็นศูนย์เครือข่ายศิลปะของอำเภอ มีการประสานความร่วมมือกับคณะครูในโรงเรียน และกลุ่มโรงเรียนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จัดนิทรรศการผลงานนักเรียนและส่งผลงานนักเรียนเข้าประกวด ได้รับรางวัลมากมายทั้งระดับจังหวัด ประเทศและระดับนานาชาติ

ครูต้นแบบคนที่ 5 ครูปัญญา ทรงเสรีย์

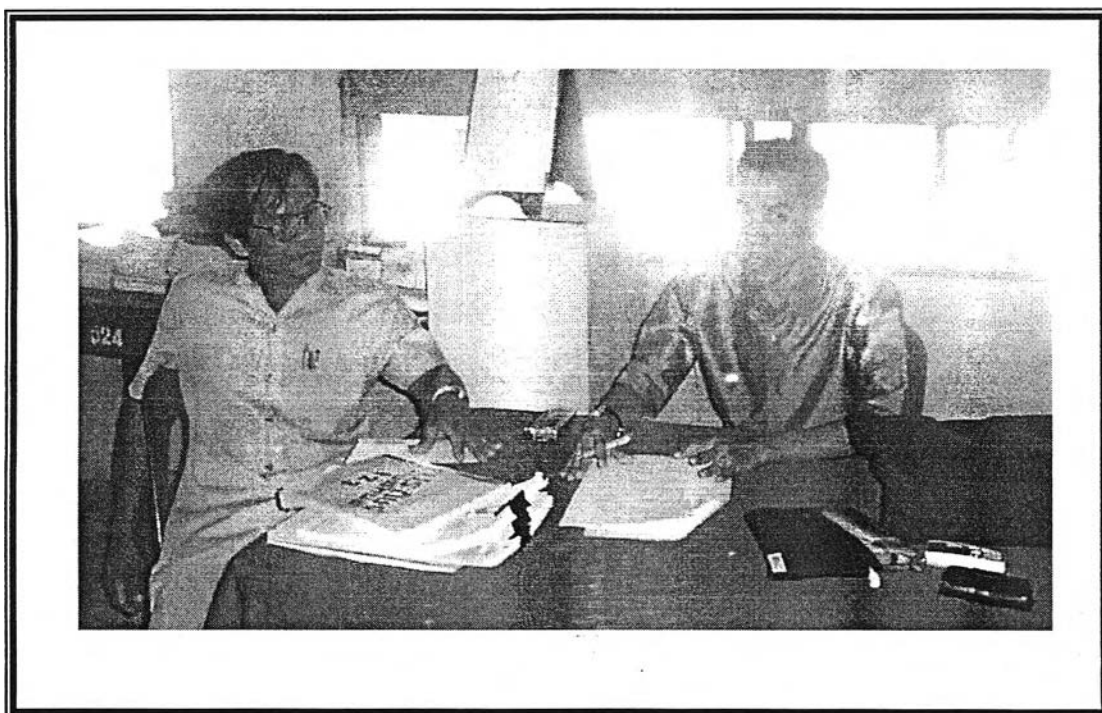
โรงเรียนมัธยมวัดสิงห์ เขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร

เป็นครูศิลปะที่มีความสามารถทางการเขียนหนังสือทางวิชาการด้านศิลปะ ให้ความรักก่อนให้ความรู้ เน้นกระบวนการคิดและสร้างสรรค์ ใช้รูปแบบโครงงานและ CIPPA MODEL เน้นพัฒนาด้านคุณธรรม จริยธรรม พัฒนาตนเองและพัฒนาชุมชน มีการประเมินผลแนวคิดใหม่เพื่อการพัฒนาการ ให้ผู้เรียนรู้ข้อดีและข้อบกพร่องเพื่อปรับปรุงตัวและนำไปสู่การแก้ปัญหา นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในการจัดตกแต่งห้องเรียนโดยมีการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบ เนื่องจากโรงเรียนที่ครูปัญญาทำการสอนเป็นโรงเรียนที่มีชื่อเสียงทางด้านศิลปะ ดังนั้นผู้ปกครองและชุมชนจึงเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมศิลปะอยู่เสมอ นอกจากนี้ ยังมีสื่อมวลชนให้ความสนใจเข้ามาขอถ่ายทำการจัดการเรียนการสอนของครูปัญญา เพื่อนำออกเผยแพร่ทางโทรทัศน์อีกด้วย ผลงานของนักเรียนนอกเหนือจากการนำมาจัดนิทรรศการศิลปะเพื่อเผยแพร่แล้ว ยังมีการส่งเข้าประกวดและได้รับรางวัลต่าง ๆ มากมาย

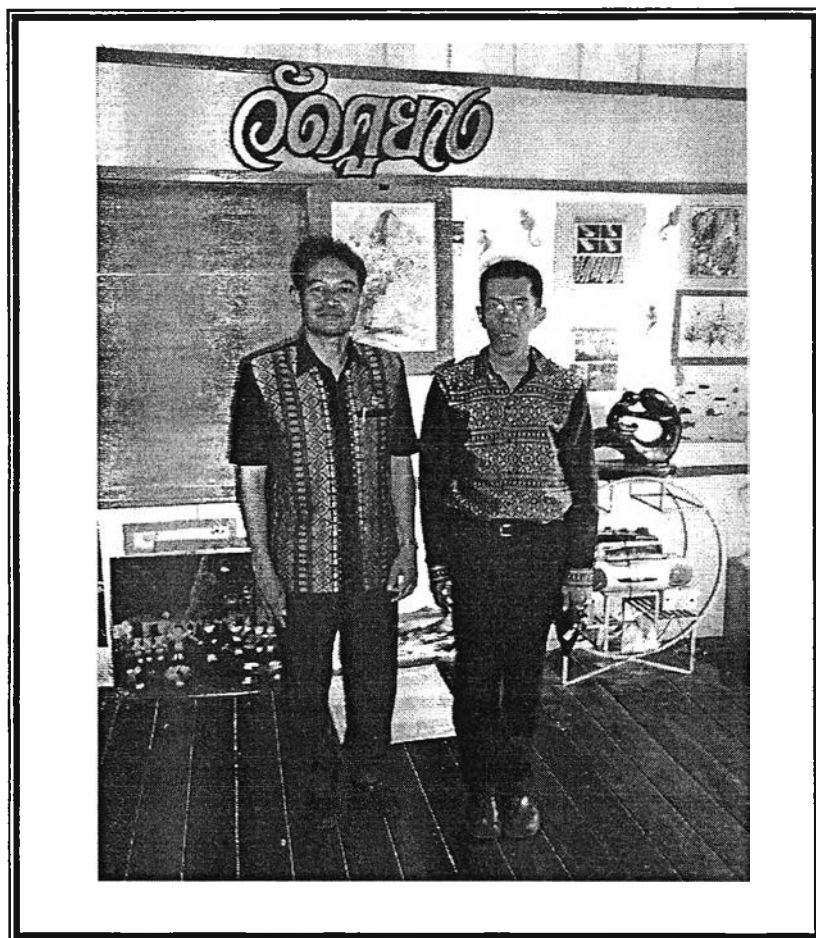
ครูต้นแบบคนที่ 6 ครูอภิชาติ ประทุมพันธ์
โรงเรียนสุพรรณภูมิ อ.เมือง จ.สุพรรณบุรี

เป็นครูศิลปะที่มีประสบการณ์ในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนศิลปะที่สนุกสนาน น่าสนใจและสอดคล้องกับความต้องการท้องถิ่น มีการสร้างขวัญและกำลังใจก่อนสอน และสนใจ ผู้เรียนเป็นรายบุคคล ครูผู้สอนเปรียบเสมือนผู้กำกับกับการแสดงที่ต้องให้นักแสดงได้รับตุ๊กตาทอง ใช้ แนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบพ่อกปรองลูก เพื่อสร้างความสนิทสนมและกล้าแสดงออก โดยจัด กิจกรรมการเรียนรู้ 9 ขั้นตอน พร้อมทั้งมีการสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม ศิลปะนิสัยยตลอดเวลา มีการผลิตและใช้สื่อการเรียนรู้จากปัญหาของการจัดการเรียนการสอนเป็นหลัก เน้นสื่อทางด้านนิทาน และเพลงพื้นบ้าน การประเมินผลไม่ประเมินรวมกันระหว่างกลุ่มผู้เรียนเก่งและอ่อน แต่ประเมิน พัฒนาการผู้เรียน ห้องเรียนเต็มไปด้วยกลิ่นอายของศิลปะซึ่งผู้เรียนเป็นผู้จัดตกแต่งร่วมกัน ในโรงเรียน มีหอศิลป์ของโรงเรียน เรียกว่าห้องเกียรติยศ สำหรับจัดแสดงผลงาน และเป็นแหล่งศึกษาหาความรู้ ด้านศิลปะและวัฒนธรรมของท้องถิ่นสำหรับผู้เรียนและผู้สนใจ

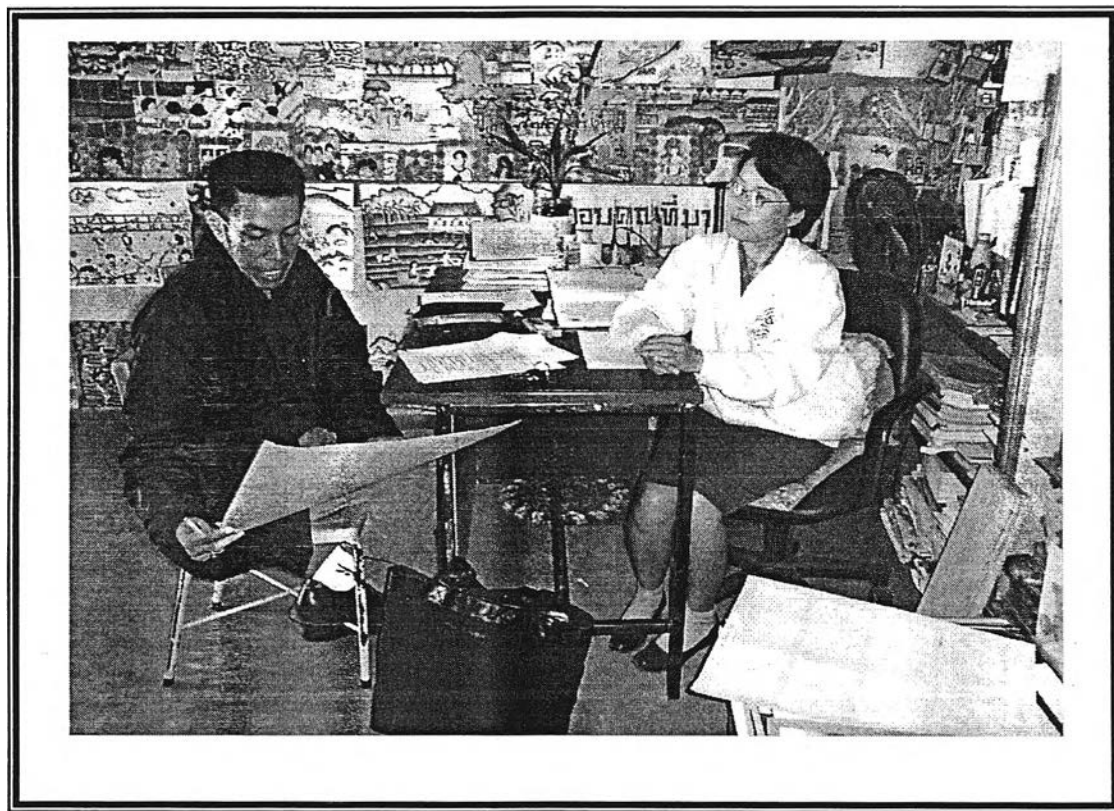
ครูต้นแบบคนที่ 7 ครูสุพจน์ ปุ่นเจริญ
โรงเรียนบ้านนา"นายกพิทยากร" อ.บ้านนา จ.นครนายก

เป็นครูต้นแบบที่มีเอกลักษณ์การจัดการเรียนรู้ที่น่าสนใจ นั่นคือ นำเศษวัสดุ อุปกรณ์ที่เหลือใช้มาผลิตเป็นสื่อที่น่าสนใจได้ เรียกว่า "สื่อที่ถูกต้อง" เช่น สื่อชักจอก แผ่นพลิก เป็นต้น พร้อมกับมีบทเรียนสำเร็จรูป และบทเรียนจาก CD-ROM ให้เด็กได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง โดยใช้ MIND MAPPING ใช้แนวคิด 5 ก คือ กล้าคิด กล้าทดลอง กล้าตรวจสอบ กล้าแสดง และกล้าลงทุน เน้นความมีระเบียบวินัยในการเรียนเป็นอันดับแรก มีการสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมและศิลปะนิสัย โดยใช้ "สื่อชักจอก" ออกมาติดตั้งโดยไม่ใช้ภาษาพูด การประเมินผลไม่มีการนำมาเปรียบเทียบกัน แต่จะให้เปรียบเทียบกับตนเอง เน้นการตกแต่งห้องเรียนให้สะอาด มีระเบียบ มีการจัดแสดงผลงานและสื่อให้นักเรียนค้นคว้าได้ด้วยตนเอง และไม่มองข้าม "สื่อข้างถนน" เช่น ป้ายโฆษณา สิ่งพิมพ์ต่าง ๆ มีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาให้ความรู้แก่ผู้เรียน มีการเผยแพร่ผลงานนักเรียนโดยการจัดนิทรรศการผล

ครูต้นแบบคนที่ 8 ครูปริพนธ์ กรรณิการ์
โรงเรียนวัดคูยาง อ.เมือง จ.กำแพงเพชร

เป็นครูศิลปศึกษาที่นำการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนศิลปศึกษามาประยุกต์ให้เข้ากับวัฒนธรรมท้องถิ่น และเน้นภูมิปัญญาของเด็กเอง โดยใช้แนวคิด CIPPA MODEL (CIPPA ART MODEL) เน้นกระบวนการกลุ่มและทักษะกระบวนการ 9 ขั้น แต่จะปรับไปตามกิจกรรมและสถานการณ์ มีการสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมและศิลปะนิสัยทุกขั้นตอน เช่น ชვენำเข้าสู่บทเรียน ชვენำเสนอผลงานหรือช่วงสรุปผลงาน สื่อการเรียนรู้จะใช้เศษวัสดุ หรือวัสดุอุปกรณ์ราคาประหยัด สอดคล้องกับบทเรียนและท้องถิ่น โดยมีผู้เรียนเป็นผู้ร่วมผลิต เน้นการประเมินผลกระบวนการทำงานมากกว่าผลงาน ด้วยวิธีการที่หลากหลาย มีการแนะนำแหล่งเรียนรู้ภายนอกให้ผู้เรียนได้ศึกษา มีการนำนักเรียนทัศนศึกษาและร่วมอนุรักษ์โบราณสถานและอุทยานประวัติศาสตร์ในจังหวัด โรงเรียนเป็นศูนย์ศิลปะของกลุ่มให้ผู้สนใจสามารถเข้ามาศึกษาหาความรู้ได้ มีการเชิญวิทยากรในท้องถิ่นมาให้ความรู้แก่ผู้เรียน นอกจากนี้ยังเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ผลงานนักเรียนด้วยการจัดนิทรรศการและส่งผลงานเข้าประกวดและแข่งขัน รวมทั้งเผยแพร่ทางเคเบิลทีวี อีกด้วย

ครูดั้งแบบคนที่ 9 ครูมยุรี เชื้อหอม
โรงเรียนบ้านบางขาม อ.จุน จ.พะเยา

เป็นครูดั้งแบบที่ไม่ได้จบการศึกษาทางด้านศิลปะ แต่มีความสามารถมากจนได้รับรางวัลครูผู้สอนศิลปศึกษาดีเด่นประจำปีการศึกษา 2540 จากกระทรวงศึกษาธิการ มีการเตรียมตอบคำถามทุกคำถามของผู้เรียน ให้ผู้เรียนพัฒนาความคิดและแก้ปัญหาด้วยตนเอง ใช้รูปแบบการสอนแบบเน้นประสบการณ์จริง ปฏิบัติจริง ใช้สื่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย มีการให้ผู้เรียนศึกษา แบ่งหน้าที่รับผิดชอบ และแก้ปัญหากันเองเด็กตามความสามารถเป็น 3 กลุ่ม และจัดกิจกรรมให้ตรงกับความสามารถของเด็กแต่ละกลุ่ม มีการให้รุ่นพี่สอนรุ่นน้อง โดยเน้นประสบการณ์จริง ใช้สื่อการเรียนรู้ที่เป็นผลงานรุ่นพี่ ใช้สื่อภาพที่ไม่สมบูรณ์ให้นักเรียนศึกษาและช่วยกันแก้ปัญหางานที่ไม่สมบูรณ์ การประเมินทักษะกระบวนการคือหัวใจของการเรียนการสอนศิลปะ มีการสังเกตพัฒนาการของผู้เรียนตลอดเวลา ด้วยการประเมินที่หลากหลาย ทำยที่สุดตัวครูเป็นผู้ประเมินสรุป มีการจัดห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ศิลปะอย่างมาก เช่น มีการนำผลงานของผู้เรียนทุกคนมาจัดนิทรรศการ มีการจัดตั้งชุมนุมศิลปะ โรงเรียนที่ครูมยุรี ทำการสอนเป็นศูนย์วิทยการศิลปะของจังหวัด มีการประสานกับครูทั้งในและต่างโรงเรียนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนศิลปะ พร้อมทั้งเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลงานนักเรียนโดยการเข้าร่วมประกวดแข่งขัน และจัดนิทรรศการในระดับจังหวัด ภาคและระดับประเทศ

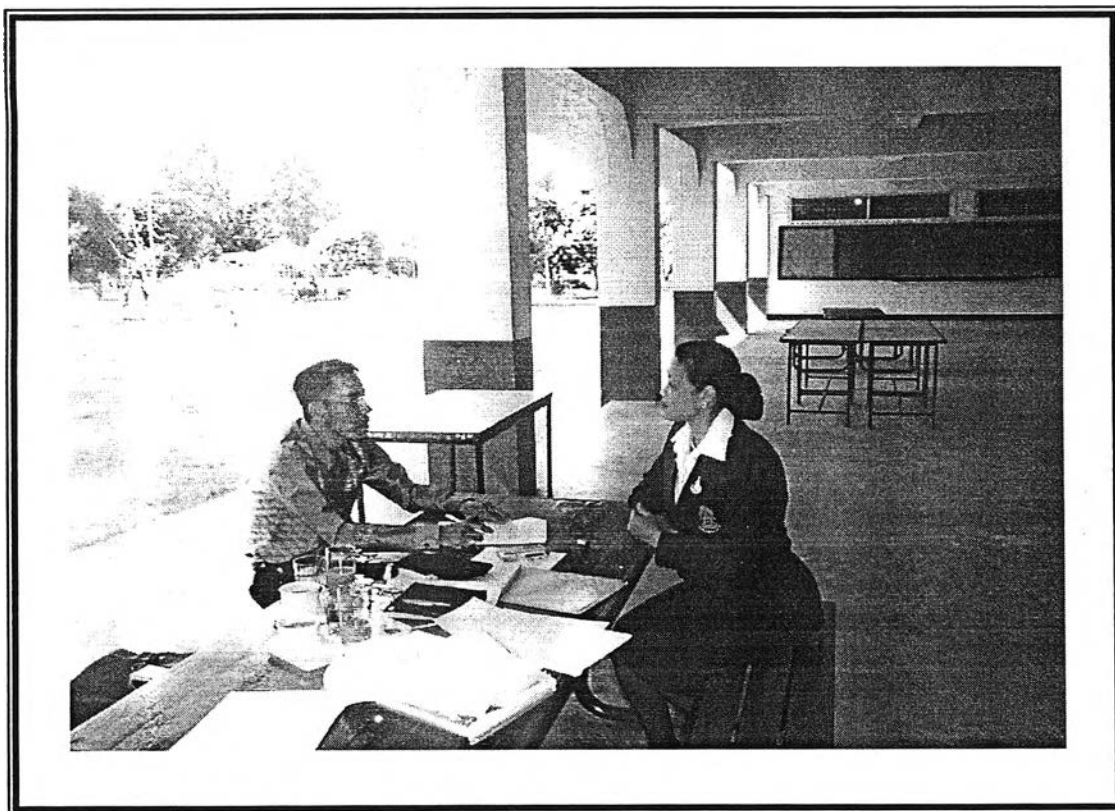
ครูต้นแบบคนที่ 10 ครูอุทัย มงคลสิน
โรงเรียนบ้านเขาแห่งพัฒนา อ.แม่ฟ้าหลวง จ.เชียงราย

เป็นครูที่ได้รับการเชิญให้เป็นวิทยากรเผยแพร่กิจกรรมการสอนแบบบูรณาการมากที่สุด ในจังหวัดเชียงรายและจังหวัดใกล้เคียง โดยใช้กระบวนการกลุ่มและโครงการในการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ พร้อมทั้งมีการบูรณาการกับรายวิชาอื่น ๆ ทุกครั้ง เช่น การนำการเขียนภาพการ์ตูน มาใช้ กับรายวิชาภาษาไทย ให้เด็กมีอิสระในความคิดเห็น โดยครูเป็นผู้เสนอแนะและให้ความเป็นกันเอง กับเด็ก พัฒนาความสามารถให้ผู้เรียนสามารถประกอบอาชีพได้มีความสุขในชุมชน รักท้องถิ่น เนื่องจากเป็นชุมชนชาวเขาเผ่าอะข่าและมูเซอ ใช้สื่อการเรียนรู้ที่หลากหลายในท้องถิ่น เน้นกิจกรรมที่เป็นเอกลักษณ์ท้องถิ่น เช่น การประดิษฐ์แคนน้ำเต้า ผ้าปักชาวเขา โดยนำทัศนศิลป์มาบูรณาการกับ ดนตรีและนาฏศิลป์ เรียกว่า "หลักสูตรชีวิต" การประเมินผลเน้นประเมินสภาพจริง โดยสังเกตกระบวนการทำงานมากกว่าผลงาน ด้วยวิธีการประเมินที่หลากหลาย ได้รับการสนับสนุนจากมูลนิธิไทยคม มูลนิธิแม่ฟ้าหลวง และหน่วยงานอื่น ๆ ในเรื่องสื่อการเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น มีการแนะนำให้ผู้เรียนศึกษาจากแหล่งเรียนรู้ในหมู่บ้าน ผลงานผู้เรียนได้รับการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์จากการ จัดนิทรรศการประจำปี

ครูต้นแบบคนที่ 11 ครูประยุทธ กำสมุทธ
โรงเรียนบ้านบ่อ อ.อุบลรัตน์ จ.ขอนแก่น

เป็นครูต้นแบบที่วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยการใช้วิธีการเขียนบันทึกหลังสอน เพื่อดูปัญหาที่เกิดขึ้นและแก้ปัญหาในการสอน ครั้งต่อไป ใช้หลักประชาธิปไตยในการสอนตามความถนัดและความสนใจของผู้เรียน เน้นบูรณาการศิลปะกับรายวิชาอื่น เช่น คณิตศิลป์ เป็นต้น มีการสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม ในการสอน และเชิญพระสงฆ์จัดจัดอบรมสอนธรรมะทุกวันอาทิตย์ มีการนำสิ่งแวดล้อมรอบตัวมาประยุกต์เป็นสื่อการเรียนรู้ และมีการพัฒนาและประยุกต์สื่อการเรียนรู้จากครูเครือข่าย เน้นการประเมินตามสภาพจริง ด้วยวิธีการที่หลากหลาย ในห้องเรียนมีห้องอนุรักษ์ไทย ให้ผู้เรียนและชุมชนได้ศึกษา จัดให้ผู้เรียนได้ทัศนศึกษาในแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เช่น นิทรรศการศิลปะของนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น พิพิธภัณฑ์จังหวัดขอนแก่น มีการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ผลงานนักเรียน ด้วยการจัดนิทรรศการร่วมกับกลุ่มโรงเรียนทุกปี

ครูต้นแบบคนที่ 12 ครูศรีอรุณ เกาสายะพันธ์
โรงเรียนเบ็ญจะมะมหาราช อ.เมือง จ.อุบลราชธานี

เป็นครูต้นแบบมีการจัดให้ผู้เรียนมีการเตรียมตัวล่วงหน้าที่จะเรียน เน้นผู้เรียนศึกษาสิ่งที่ผู้เรียนสนใจ และคิดสร้างสรรค์งานด้วยตนเอง โดยใช้กิจกรรมโครงงาน และแนวคิด CIPPA MODEL สื่อการเรียนรู้ใช้วิธีการสำรวจปัญหาและความจำเป็นในการใช้สื่อการเรียนรู้จากการสอนในปีที่ผ่านมา มาพัฒนาเป็นสื่อการเรียนรู้ ประเมินผลเพื่อให้ทราบพัฒนาการของผู้เรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียน และปรับปรุงการสอน ด้วยวิธีการประเมินที่หลากหลาย มีการให้ผู้เรียนร่วมจัดตกแต่งห้องเรียน บ้ายนิเทศ ด้วยการแบ่งหน้าที่ตามความสามารถและความถนัด จัดทัศนศึกษาตามแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เช่น งานนิทรรศการ 1 ตำบล 1 ผลิตภัณฑ์ นิทรรศการศิลปะของนักศึกษาสถาบันราชภัฏอุบลราชธานี เป็นต้น มีการเชิญผู้ปกครอง ชุมชน เข้าร่วมกิจกรรมการจัดนิทรรศการผลงานของนักเรียน เพื่อเป็นการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลงานนักเรียน

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นายชาติรี ถนอมวงษ์ เกิดเมื่อวันที่ 18 มกราคม พ.ศ. 2503 สำเร็จการศึกษาปริญญาการศึกษาบัณฑิต สาขาศิลปศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตบางแสน เมื่อปีการศึกษา 2523 และเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาศิลปศึกษา ภาควิชาศิลปศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2543 ปัจจุบันรับราชการตำแหน่งอาจารย์ 2 ระดับ 7 โรงเรียนป่อทองวงษ์จันทร์วิทยา อ.ป่อทอง จ.ชลบุรี สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ